

UCHWAŁA NR III/36/24
RADY POWIATU DZIERŻONIOWSKIEGO

z dnia 25 czerwca 2024 r.

**zmieniająca uchwałę Nr XL/279/22 z dnia 29 marca 2022 roku
w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu profilaktycznego
w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod
wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie
na lata 2022-2026”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), w zw. z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1693) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 424) uchwala się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XL/279/22 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 29 marca 2022r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2026” wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ulega zmianie nazwa „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022- 2026”, który otrzymuje brzmienie „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową na lata 2022- 2026”,
- 2) użyte w „Powiatowym programie profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022- 2026” w różnej liczbie i różnym przypadku wyrazy „przemoc w rodzinie”, zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „przemoc domowa”.

§ 2. „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową na lata 2022- 2026” po zmianach określonych w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Dzierżoniowskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu
Dzierżoniowskiego

Jacek Grzebieluch

Załącznik do Uchwały Nr III/36/2024
Rady Powiatu Dzierżoniowskiego
z dnia 25 czerwca 2024 roku

***Powiatowy program profilaktyczny w
zakresie promowania i wdrażania
prawidłowych metod wychowawczych w
stosunku do dzieci zagrożonych przemocą
domową na lata 2022-2026***

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie

Dzierżoniów, luty 2022 rok

(Aktualizacja Programu w związku z nowelizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, czerwiec 2024 r.)

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Podstawa Prawna Programu.....	4
II. Rola rodziny a przemoc.....	5
III. Rola profilaktyki w przeciwdziałaniu przemocy domowej.....	6
IV. Diagnoza przemocy w powiecie dzierzoniowskim.....	7
V. Cele programu.....	11
5.1. Cele oraz obszary działań.....	12
VI. Adresaci i realizatorzy programu.....	14
VII. Zakładane rezultaty.....	14
VIII. Finansowanie programu.....	15
XI. Monitoring i ewaluacja.....	15

Wstęp

Rodzina jest pierwszym środowiskiem każdego dziecka, gdzie kształtuje ono swoją osobowość, postawy oraz nawiązuje pierwsze więzi i relacje z najbliższymi. Uczy się norm i wartości. Każde dziecko powinno mieć zagwarantowane takie środowisko rodzinne, w którym ma zapewnione warunki do prawidłowego rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i emocjonalnego. Ponieważ to właśnie wychowanie i opieka rodziców nad dziećmi determinuje w dużej mierze jego dorosłe życie.

Różne, niekorzystne zjawiska społeczne takie jak uzależnienie rodziców, nieodpowiedzialność rodzicielska, zaniedbania czy wyuczone negatywne wzorce wychowawcze z rodzin generacyjnych wpływają na zapewnienie dzieciom prawidłowych warunków do rozwoju. Rodzice nie radzą sobie z obowiązkami względem dzieci, przyjmują nieprawidłowe postawy rodzicielskie, a co za tym idzie mogą stosować negatywne metody wychowawcze, często oparte na przemocy. Dzieci tracą poczucie bezpieczeństwa, wpływa to negatywnie na ich postrzeganie siebie, świata oraz ludzi.

Należy również nadmienić, iż aktualny program opracowywany był w warunkach stanu pandemii koronawirusa, który związany jest z izolacją społeczną oraz ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub całkowitym wyłączeniem funkcjonowania instytucji i zakładów pracy. Różne organizacje podkreślają, że pandemia spowodowała większe zagrożenie stosowania przemocy wobec dzieci, szczególnie wśród rodzin, w których przemoc występowała przed pandemią.

I. Podstawa Prawna Programu.

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 20 listopada 1989 r. zakłada, że *„(...) rodzina jako podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalne środowisko rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, powinna być otoczona niezbędną ochroną oraz wsparciem, aby mogła w pełnym zakresie wypełniać swoje obowiązki w społeczeństwie, uznając, że dziecko dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia (...)”*.

2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.). Zgodnie z art. 72 Konstytucji - *„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”*.

3. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268, ze zm.) art. 2 ust. 1 – *„Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”*.

4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2021 r. poz. 821 ze zm.) art. 3 ust. 1 – *„Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej”*.

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 poz. 1249) - art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy który stanowi, że do zadań samorządu powiatowego należy *„opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie”*.

Na mocy Uchwały Nr **XXXVIII/272/22 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 25 stycznia 2022 r.** został przyjęty Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Powiecie Dzierżoniowskim w latach 2022 – 2026,

który zakłada prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy, zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu Dzierżoniowskiego

II. Rola rodziny a przemoc.

Rodzina odgrywa najważniejszą oraz podstawową rolę w kwestii wychowania oraz rozwoju dziecka. Jest to naturalne środowisko dziecka, gdzie ma ono możliwość zaspakajania swoich potrzeb rozwojowych. Aby dziecko mogło prawidłowo się rozwijać, ważne jest żeby rodzice stosowali takie metody wychowawcze i opiekuńcze, by mogło się ono czuć bezpiecznie. Zwyczaje, jakie panują w każdej rodzinie determinują rozwój jego osobowości. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, rodzice tworzą bezpieczne więzi z dzieckiem, co wpływa na jego późniejsze relacje w życiu dorosłym. Na tych podstawach dziecko buduje obraz siebie, ludzi oraz świata.

Rodzice, którzy przejawiają trudności w sprostaniu obowiązkom wobec dzieci, nie zaspokajają ich podstawowych potrzeb niezbędnych do prawidłowego rozwoju, sami przejawiają liczne problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w rolach społecznych, partnerskich oraz rodzicielskich tworzą rodzinę dysfunkcyjną.

Na zaburzenie prawidłowego funkcjonowania rodziny mają wpływ różne czynniki, np.:

- uzależnienia członków rodziny (alkohol, substancje psychoaktywne oraz uzależnienia behawioralne – hazard, sex),
- przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie, znęcanie się,
- nadużycia emocjonalne, czyli używanie dziecka przez dorosłego do zaspokajania, swoich potrzeb emocjonalnych (np. czynienie z niego powiernika spraw dorosłych, tworzenie koalicji z dzieckiem przeciw drugiemu rodzicowi),
- nadmierny krytycyzm -nieadekwatne ocenianie zachowań dziecka, stawianiu wobec dziecka bardzo wysokich wymagań,
- nadopiekuńczość oraz nadmierna kontrola nad dzieckiem,
- brak tożsamości i utrata autonomii poszczególnych członków rodziny,
- zablokowana komunikacja między członkami rodziny – nie mówi się o problemach, emocjach oraz uczuciach.

Wszystkie czynniki mają istotnie negatywny wpływ na rozwój dziecka. Największe problemy może stwarzać używanie substancji psychoaktywnych przez rodziców oraz przemoc wobec dzieci czy członków rodziny (przemoc bezpośrednia oraz pośrednia). Skutki przemocy objawiają się u dziecka w postaci różnych form niedostosowania społecznego – ucieczki z

domu oraz ze szkoły, nadużywanie substancji psychoaktywnych, agresja wobec innych, zaburzenia zachowania. W dorosłym życiu może to prowadzić do wzrostu zachowań przestępczych, których instrumentem będzie przemoc.

Dziecko wychowane w rodzinie z problemem przemocy jest w stanie ciągłego napięcia i czujności. Bicie, wyzwiska, groźby (skierowane także wobec osób najbliższych, czyli pośrednio na dziecko) mogą wywołać w dziecku przerażenie, lęk i nawyk posłuszeństwa wobec osoby, która stosuje przemoc. Dzieci mają poczucie bezradności i bezsilności, z drugiej strony chcą udowodnić swoją lojalność oraz posłuszeństwo. Dziecko może przejawiać wiele stanów emocjonalnych w związku z zachowaniem rodzica m. in: wstyd za rodzica, poczucie winy, osamotnienie, strach przed rodzicem, złość lub nienawiść do rodzica.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dojrzewa lub już w jego dorosłym życiu. Dorosłe osoby, które w początkowym okresie życia doznawały licznych deprivacji i były poddawane nadużyciom, mogą mieć przymus wchodzenia w przemocowe relacje (krzywdzące w podobny sposób). Mężczyźni mogą przejawiać tendencje do zachowań agresywnych, wchodzą w rolę osoby stosującej przemoc na osobach bliskich, natomiast kobiety często wystawiają na przemoc siebie oraz swoje potomstwo.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym, jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie. Destrukcyjna siła zjawiska przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa oraz możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny.

III. Rola profilaktyki w przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Profilaktyka jest istotnym elementem lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej. Ważne jest podjęcie działań profilaktycznych w zakresie wsparcia rodzin w pełnieniu jej funkcji wychowawczej oraz opiekuńczej, aby zapobiec występowaniu zachowań przemocowych w rodzinach. W tym celu należy podjąć współpracę z instytucjami, które działają w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Profilaktyka rozumiana jest ogół działań, których celem jest zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia niepożądanych zachowań. Profilaktyka zachowań niepożądanych/ryzykownych prowadzona jest na trzech poziomach:

- profilaktyka pierwszorzędowa skierowana jest do grup niskiego ryzyka. Działaniami obejmuje się szerokie, niezdiagnozowane grupy odbiorców;
- profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grup zwiększonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań generujących ryzyko;
- profilaktyka trzeciorzędowa adresowana jest do grup wysokiego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu.

W związku z opracowanym programem zakres zachowań niepożądanych obejmuje głównie stosowanie przemocy w środowisku rodzinnym. Ważne jest aby przeciwdziałać przemocy domowej już na pierwszym poziomie, zanim dojdzie do eskalacji sytuacji kryzysowej lub zachowań niepożądanych, a także ograniczać pogłębianie się procesu zachowań przemocowych.

IV. Diagnoza przemocy w powiecie dzierzoniowskim.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań profilaktycznych konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego. **Należy jednak zastrzec, że statystyki zostały opracowane tylko wobec przypadków zgłoszonych, nie wiadomo o ile większa jest nieujawniona liczba przypadków, gdzie w rodzinach występuje przemoc.**

Poniższa tabela przedstawia liczbę wszczętych procedur Niebieskiej Karty przez przedstawicieli uprawnionych podmiotów na przestrzeni lat 2019-2021 (I półrocze). Z danych wynika, iż przeważająca ilość formularzy Niebieska Karta Część A sporządzana jest przez funkcjonariuszy Policji. Najczęściej dokonuje się to podczas przeprowadzanych interwencji domowych.

Tabela 1. Liczba założonych Niebieskich Kart przez uprawnione podmioty.

Instytucje	2019 rok	2020 rok	I półrocze 2021
Policja	165	242	99
OPS	33	32	21

Oświata	22	23	9
GKRPA*	1	0	0
Służba Zdrowia*	0	0	0
OIK (PCPR)	0	3	1
Ogółem	221	300	130

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z instytucji działających na terenie powiatu dzierzoniowskiego.

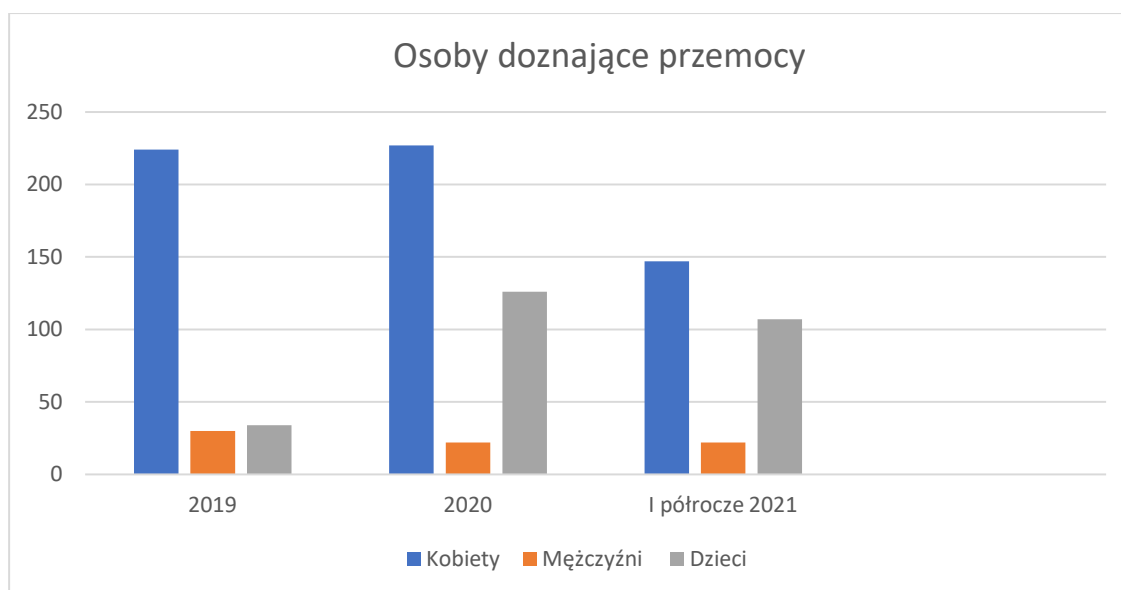
*dane niepełne

Z przedstawionych danych wynika, że w 2020 roku nastąpił wzrost liczby założonych NK. W porównaniu z rokiem 2019 liczba ta była wyższa o 35,7 %. Można zauważyć, iż ilość NK systematycznie rosła na przestrzeni 3 lat. Przytoczone dane mogą świadczyć o nasileniu zjawiska przemocy w rodzinie w 2020 roku. Przyczyn tego zjawiska można upatrywać w ograniczeniach, mających na celu ochronę zdrowia publicznego w związku z pandemią koronawirusa, która wpłynęła na dynamiczny wzrost statystyk w zakresie nasilenia skali przemocy.

Jedną z charakterystycznych cech przemocy w rodzinie jest dysproporcja sił - dotyka ona najczęściej osoby słabsze i bezbronne. W większości są to kobiety, dzieci oraz osoby starsze lub niepełnosprawne. U osób doznających długotrwałej przemocy można wyodrębnić następujące cechy: niska samoocena, bierne mechanizmy radzenia sobie z sytuacjami trudnymi, wysoka zależność od partnerów, izolacja społeczna, podporządkowanie się, irracjonalne sposoby wyjaśnienia zachowań sprawcy, nadużywanie alkoholu i narkotyków.

Z analizy danych wynika, że na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego osobami najczęściej doznającymi przemocy są kobiety, natomiast osobami najczęściej stosującymi przemoc – mężczyźni (w 2019 roku stanowili oni prawie 86 % wszystkich sprawców przemocy, a w roku 2020 ok. 87%). Poniższy wykres przedstawia liczbę osób doznających przemocy.

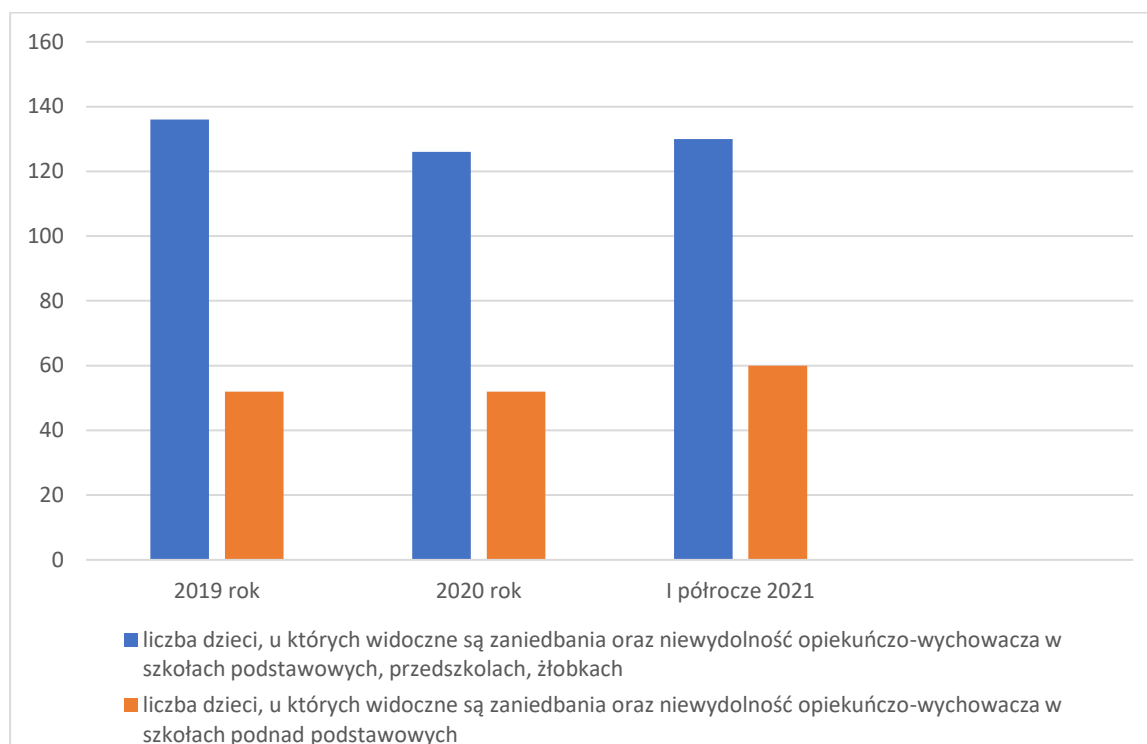
Wykres 1. Liczba osób doznających przemocy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z instytucji działających na terenie powiatu dzierzoniowskiego.

Z przedstawionych na powyższym wykresie danych wynika, że osobami doznającymi przemocy w rodzinie są w przeważającej liczbie kobiety. W roku 2019 stanowiły one 77 % osób dotkniętych zjawiskiem przemocy, w 2020 – 60% , w I półroczu 2021 -53 %. **Natomiast zauważa się znaczny wzrost liczby osób dotkniętych przemocą wśród dzieci. W 2019 roku stanowiły one 12 %, w 2020 roku odnotować można wzrost liczby w tej grupie o 33%, natomiast w I półroczu 2021 roku jest to już 38%.** Ograniczenia związane z pandemią mogły działać na korzyść sprawców i utrudniały ofiarom uzyskanie pomocy, zwłaszcza wśród małoletnich. Wprowadzono edukację na odległość - zamknięto szkoły, przedszkola, ośrodki młodzieżowe i sportowe, co utrudniło ochronę najmłodszych przed przemocą. Izolacja i brak kontaktów z innymi osobami sprzyjają nasilaniu się aktów przemocy domowej.

Wykres 2. Liczba dzieci, u których są widoczne zaniedbania i niewydolność opiekuńczo-wychowawcza w szkołach podstawowych, przedszkolach, żłobkach i szkołach ponadpodstawowych na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z instytucji działających na terenie powiatu dzierzoniowskiego.

Z przedstawionego powyżej wykresu, można wywnioskować, że liczba dzieci, u których widoczne są zaniedbania oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców utrzymuje się na tym samym poziomie w latach 2019 -2020. W szkołach podstawowych, przedszkolach i żłobkach odnotowuje się wyższy poziom liczby dzieci, gdzie zauważa się zaniedbania, niż w szkołach ponadpodstawowych. Powodem tego zjawiska może być zależność młodszych dzieci od rodziców, przez co bardziej widoczne są zaniedbania w obszarze opiekuńczym oraz wychowawczym.

Natomiast alarmująca jest liczba dzieci, u których widoczne są zaniedbania oraz niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców w I półroczu 2021 roku. Jest ona na takim samym poziomie jak w latach poprzednich, natomiast są to dane tylko z pierwszego półrocza. Aktualnie nie dysponujemy wiedzą czy liczba ta wzrosła w II półroczu 2021 roku, jednak biorąc pod uwagę dynamikę sytuacji, można przypuszczać, że poziom ten wzrósł pod koniec 2021 roku.

W związku z powyższym należy wdrożyć działania profilaktyczne mające na celu zniwelowanie tego typu zjawiska.

V. Cele programu.

Na podstawie analizy zebranego materiału, jak również diagnozy problemu przemocy domowej na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego wyznaczono cel główny Programu a także cele szczegółowe.

Cel główny: Realizacja zadań z zakresu profilaktyki prowadząca do zmniejszenia skali występowania zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.

Cele szczegółowe:

1. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci.
2. Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania, radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci.
3. Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą.
4. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych.

Zakładane cele oraz działania profilaktyczne mają prowadzić do zapobiegania lub ograniczenia przemocy domowej, wzmocnienia pozytywnych postaw rodzicielskich oraz poprawię relacji rodzinnych, a także prowadzenia stylu życia wolnego od przemocy. Podejmowane działania mają charakter specjalistycznej pomocy.

5.1. Cele oraz obszary działań.

Cel główny: Realizacja zadań z zakresu profilaktyki prowadząca do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.				
Cele szczegółowe	Działania	Podmioty odpowiedzialne za realizację celów	Okres realizacji	Wskaźniki
1. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków wynikających ze stosowania przemocy wobec dzieci.	<p>1. Zapewnienie poradnictwa informacyjnego oraz wsparcia specjalistycznego,</p> <p>2. Przeprowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej, poprzez edukację mieszkańców w zakresie występowania przemocy, jej przyczyn i negatywnych skutków wpływających na rozwój dziecka oraz możliwych sposobach radzenia sobie w sytuacji przemocy domowej,</p>	PCPRiOZ, POW, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, GKRPA, Ośrodki Zdrowia,	2022 – 2026 r.	- liczba przeprowadzonych kampanii (ulotki, plakaty dot. zjawiska przemocy) w mediach oraz w mediach społecznościowych,
2. Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania, radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci.	<p>1. Wspieranie rodzin z terenu Powiatu we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez: pracę socjalną, poradnictwo psychologiczne, poradnictwo rodzinne, poradnictwo pedagogiczne, poradnictwo prawne.</p> <p>2. Prowadzenie warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie dla rodziców,</p> <p>3. Wsparcie asystenta rodziny.</p>	PCPRiOZ, POW, Ośrodki Pomocy Społecznej Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rejonowy,	2022 – 2026 r.	- liczba edycji warsztatów dla rodziców - liczba uczestników, która ukończyła warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie - liczba udzielonych specjalistycznych porad przez realizatorów

	4. Nadzór kuratora rodzinnego nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej.			- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny -liczba rodzin objęta nadzorem kuratora nad wykonywaniem władzy rodzicielskiej
3. Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą.	1. Kierowanie do specjalistów z zakresu psychoterapii, wsparcia psychologicznego oraz terapii uzależnień, 2. Udzielanie pomocy oraz specjalistycznego wsparcia dzieciom i młodzieży zagrożonej przemocą,	PCPRiOZ, POW, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,	2022 – 2026 r.	- liczba dzieci objętych wsparciem psychologicznym/psychoterapeutycznym na terenie instytucji, (konsultacje ze specjalistami, warsztaty z dziećmi), -liczba osób/dzieci skierowanych do specjalistów,
4. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych.	1. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, placówkach, organizacjach pozarządowych działających na rzecz pomocy dziecku, rodzinie i przeciwdziałających przemocy. 2. Informowanie o przyszłych organizowanych działaniach/kampaniach społecznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	PCPRiOZ, POW, Ośrodki Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura, Placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, GKRPA, Ośrodki Zdrowia,	2022 – 2026 r.	- umieszczone informacje dot. kampanii społecznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

VI. Adresaci i realizatorzy programu.

Program skierowany jest do:

- rodzin oraz dzieci zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej;
- rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- społeczności lokalnej;
- instytucji zajmujących się pomocą rodzinie.

Realizatorami Programu będą specjaliści Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie przy współpracy podmiotów, działających na rzecz pomocy rodzinie.

Do Programu, na zasadzie bezpośredniej lub pośredniej współpracy zostaną włączone następujące podmioty:

- gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego,
- Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Edukacyjnego w Dzierżoniowie,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia,
- szkoły i przedszkola,
- Prokuratura w Dzierżoniowie,
- Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie (w tym: kuratorzy zawodowi i społeczni),
- Komenda Powiatowa Policji w Dzierżoniowie,
- placówki służby zdrowia,
- społeczność lokalna,
- organizacje pozarządowe,

VII. Zakładane rezultaty.

Działania wykonywane w ramach Programu mają pomóc w:

- zmniejszeniu skali występowania zjawiska przemocy domowej;
- poprawie warunków rozwoju dzieci w rodzinach dotkniętych i zagrożonych przemocą;
- zmianie postaw społecznych wobec występowania zjawiska przemocy domowej;
- wzroście dostępności specjalistycznej pomocy w zakresie rozwiązywania problemów, wynikających z sytuacji kryzysowej oraz rozwijania i pogłębiania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych;
- wzmocnieniu umiejętności wychowawczych i opiekuńczych u rodziców;
- wzroście świadomości społecznej w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy

ze strony instytucji na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.

VIII. Finansowanie programu.

Program będzie finansowany ze środków Powiatu Dzierżoniowskiego oraz podmiotów działających w obszarze pomocy rodzinom oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej. Finansowanie przedmiotowego programu będzie zależało od corocznych budżetów poszczególnych instytucji oraz pozyskania funduszy zewnętrznych. Działania, które nie wymagają dodatkowych nakładów finansowych będą realizowane systematycznie, również w ramach działań statutowych poszczególnych jednostek.

Realizacja poszczególnych zadań będzie zależała również od zdiagnozowanych potrzeb. W związku z czym program ma charakter otwarty i będzie aktualizowany oraz dostosowywany do potrzeb adresatów programu.

Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochronie Zdrowia w Dzierżoniowie a za koordynację realizacji programu odpowiedzialny jest Dyrektor PCPRiOZ.

XI. Monitoring i ewaluacja.

Cele oraz działania określone w programie będą realizowane przez cały czas jego trwania. Ponieważ program jest dokumentem o charakterze wieloletnim, w miarę występowania potrzeb jak również możliwości finansowych Powiatu, gmin i poszczególnych realizatorów zadania te będą aktualizowane, by były zgodne ze zmieniającymi się przepisami prawa oraz potrzebami mieszkańców Powiatu.

Monitorowanie realizacji programu będzie się odbywało w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację, które będzie obejmowało zakres wykonania poszczególnych zadań przypisanych wszystkim podmiotom odpowiedzialnym za realizację t.j:

- formy udzielanej pomocy (konsultacje ze specjalistami, warsztaty podnoszenia kompetencji rodzicielskich),
- liczbę osób korzystających z różnych form pomocy (liczba osób objęta wsparciem specjalistycznym),
- podjętych działań profilaktycznych i edukacyjnych, mających na celu wzrost świadomości społecznej dotyczącej przemocy w rodzinie,

Ewaluacja programu polegać będzie przede wszystkim na ocenie jego efektów oraz określenia ewentualnych zmian na przyszłość.

Sprawozdania z realizacji programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie corocznie będzie przedkładać Radzie Powiatu w Dzierżoniowskiego sprawozdanie z realizacji Programu.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024r. poz. 424) który stanowi, że do zadań samorządu powiatowego należy „opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową”.

Dnia 21 czerwca 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw wprowadzająca wiele znaczących zmian, w tym:

- nazwę przemoc w rodzinie zastąpiono nazwą przemoc domowa,
- rozszerzono definicję przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc,
- wprowadzono zmiany dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych,
- dookreślono cel realizacji ww. programów oraz wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do uczestnictwa w programach.

W związku z powyższym, istnieje konieczność dostosowania istniejącego dokumentu do aktualnego stanu prawnego.

Przewodniczący
Zarządu Powiatu

Grzegorz Kosowski